

KATOLSKI

POSOL

ISSN 0138-2543

Časopis katolskich Serbow

Założeny 1863

Wudawa Towarstwo

Cyrila a Metoda z.t.

číslo 18

3. meje 2015

Swobodni a pohibliwi

Směm wo Sněholince a sydom palčikach powědać? A wo sydom rapakach abo wo wjelku ze sydom kózlatkami? To radšo njesčinju, wšako tute stawiznički derje znajeće. Znajeće je jako bajki. Bajki pak njesu štyri sćenja Noweho zakonja. Ale: Tež sćenja chcedža derje powědać, putajo powědać. Wosebje sćenik Jan so wo to prócuje, zo swoje sćenje jako teologisce wumělsku twórbu natwari. Hdyž kedžbliwje čitamy, móžemy tu wjele wuslědźić.

Skedźbnjam na wosebitosć: Ličba sydom hraje w bibliji wulku rólu. W sydom dnjach je Bóh swět stworił. Sydomručny swěćnik steješe w templu w Jerusalemj a pokazowaše na Božu přitomnosć. Duch Swjaty ma sydom darow. Tež sćenik Jan znaješe ličbu sydom jako swjatu ličbu. Ličbu sydom njemóžemy džělić. Ju mějachu za symbol Boži. W sćenju po Janu skutkowaše Jězus sydom džiwow.

Ale tež na druhim městnje zetkamy so w sćenju po Janu z ličbu sydom. Jan chcyše na charakter Boži pokazać. A tak powěda Jězus po Janu cyłkownje sydom króć wo sebi w tak mjenowanych wuprajenjach „ja sym“. Někotre z nich hnydom z hlowy znajeće: „Ja sym prawda a žiwjenje“; „Ja sym chléb žiwjenja“; „Ja sym swěćło“ a dalše. Zaso hinaše słowo smy styšeli zašlu njedzělu: „Ja sym dobry pastyr.“

Wšitke tute wuprajenja „ja sym“ su podobnje natwarjene. Na spočatku praji Jězus wo sebi w jednorym wobrazu: „Ja sym chléb“; „Ja sym durje“ a podobnje. Jězus předstaja so nam we wobrazu, kotryž znajemy. Móžemy wobraz na njeho přenjesć a kóždy raz jednu z kajkosćow Božeho Syna spó-

znać. Po tutym zjewjenju Božim we wobrazu slěduje kóždy raz přeprošenje. Směmy k Jězusej přińć. Štóž to čini, dóstanje slubjenje Jězusa: „Štóž za mnu dže, ...“; „Štóž do mnje wěri, ...“

Tež tutu njedzělu slyšimy takke słowo. Jězus praji: „Ja sym winowy pjenk a wy prućata. Štóž

po mojim měnjenju cil tutoho słowa: Winowy pjenk a prućata su zwjazane. Winowy pjenk bjez prućatow je bjezzmyslny. Prućata pak dóstawaju swoju móc jeničce wot winoweho pjenka, z kotrehož móža płody njesć. Winowy pjenk a prućata slušaja hromadže. Tak je tež z Jězu-

nas. To sćini nas swobodnych a pohibliwych.

W tutych tydženjach zaběramy so z nowinkami a powědamy wo změnach w našich wosadach. Budže wšitko hinak? Što wostanje? Što chcemy, zo by wostało? Hdže móhlo so něšto změnić? To su prašenja, z ko-

Bjez pjenka njemóže prućo płody njesć.

Foto: kna

wostanje we mni a ja w nim, tón ponjese wjele płodow, přetož bjeze mnje njemóžeće ničo činić. Štóž njewostanje we mni, budže začisnjeny kaž prućo a zeschnyje (...) Jeli wostanjeće we mni a moje słowa we was, prošće, wo čožkuli chceće, a dóstanjeće.“ (Jan 15,5 sc.).

Jězus powěda wo sebi we wobrazu. Wón wozjawnja so we wobrazu „Ja sym winowy pjenk.“ Nětko móže sej naša fantazija hrajkac, a móžemy wobraz wumolować. Ale chcu jeno na jedyn aspekt pokazać, dokelž je

som a z nami. Jězus měni runje to, hdyž praji, zo by mjez nami wostać chcył a zo bychmy my při nim wostali.

Naš čas je chwatniwy. Dyrbimy so přeco zaso přeměnić, dyrbimy přeco znowa nastać, njesměmy stejo wostać. Při nim wostać, kaž to Jězus měni, njerěka, zo prosće wostanjemy, zastanjemy a jeničce přeco wróćo hladamy. Wostać, kaž to Jězus měni, je něšto dynamiske. Je pohibliwe, dokelž čini nas pohibliwych. Wostanjemy w Jězusu a wón wostanje we

trymiž dyrbimy so w přichodže zaběrać.

Na kromje: Sym wjakkroč ličil. W Drježdžansko-Mišnjanskim biskopstwje smy woprawdže sydom serbskich wosadow. Ma to wuznam abo nic? Myslu sej, zo – wšojedne, ke kotrym dopóznacám dóndžemy – to, štož swjata ličba sydom symbolizuje, wostanje: Bóh je dobroćiwý a milosćiwý, a lubuje swój lud. Móžemy Chrystusej dowěrjeć. Wostanje we nas, jeli wostanjemy we nim. Potom móže so změnić, štož chce.

Dr. Jens Buliř

Njesebičnost sluša k měšnikej

Zaštu njedzeliu dobreho pastyryja, 26. apryla, je bamž Franciskus w Romje 19 diakonom měšniku swjećiznu wudželi. Na wobrazy bohata řeč swjateho wótca je wšak mjeztym derje znata a zwjetša tež woblubowana. Tuž so ani nowowuswjećeni njedziwachu, hdyž jim praješe: „Měšnik, kiž je jenož za swoju zabawu a za sebje žiwy, je paw, je wohidny.“ Měšnik měł wutrobu wěriwych docpěć, hewak jeho słowa skerje škodu načinjaja hač zo dobre wuskutkują.

Wosebje sakrament pokuty je bamž nowym měšnikam na wutrobu kładł. „Wy sće w spowědnym stole, zo byšće wodawali, nic zo byšće zasudžowali“, rjekny jim swjaty wótca. Potom poručil přédowanja derje př-

Bamž da nowoměšnikam jasne słowa na puć.

Foće: kna

hotować. Štóż Bože slowo mjez čłowjekami wozjewja, njesmě wostudle přédować, ale ma radosć mjez wěriwymi šěrić. Boža mša tež njeje kumštny ritual, ale pokročowanje Jězuseho

wopora, wuzběhny bamž. Mjez wuswjećenyimi bě džewjeć Italčanow, tamni džesaćo pak z Južneje Koreje, Kolumbiskeje, Chile, Madagaskara, Peru, Chorwatskeje a Indiskeje. KP/kna

Bamž so za wopory zemjerženja w Nepalu modlił a napomina k solidarności

„Modlu so za wopory, za zranjenych a za wšěch, kotřiž dyrba pod tutym njezbožom čerpjeć“, praji bamž zaštu njedzeliu, 26. apryla, po připołdnějším modlenju před 50.000 ludźimi na Pětrowym naměšće w Romje.

Zdobom apelowaše, darniwi a solidarni być. Po tysacach ličaca syła smjertnych woporow je po cyłym swěće sobuželnosć a spontanu pomocliwosć wubudziła. Caritas International přewostajaji hnydom 100.000 euro. Tež pomocny skutk malte-

zow je z teamom nuzneje pomocy hižo na městnje.

Caritas international ma darowanske konto za wopory zemjerženja w Nepalu pod IBAN: DE88 6602 0500 0202 0202 02, BIC: BFSWDE33KRL zarjadowane. KP/kna

Glück z dialogowym procesom spokojom

Prezident Centralneho komiteja katolikow Němskeje, Alois Glück, chwali sej dialog mjez biskopami a lajkami. Wotewrjenje a kontrolersnje hodži so nětko wo reformach w cyrkwi diskutować, rjekny wón sobotu, 25. apryla, w

rozmołwje ze sćelakom Radio Vatikan. Před štyrjomi lětami njeby to ani předstajomne bylo, měnješe najwyši zastupjer katolskich lajkow Němskeje. Alois Glück zwurazni, zo je wosebje debata wo roli žony pokročowała

a zo dóstawa přeco wjace z nich zamołwitosć a nadawki na diecezanskej runinje. Njehladajo na to měto so hišće konkretnišo diskutować, kak hodželi so měnje nja wosadnych wobšěrnišo zwěšćić. KP/kna

Muž wujednanja njeboh

Něhdyši pólski wonkowny minister Władysław Bartoszewski zemrěł

We wysokej starobje 93 lět je pjatk, 24. apryla, zaslužbny něhdyši minister za wonkowne naležnosće Władysław Bartoszewski zemrěł. Pólska a mnozy jeho přečeljo po cytej Europje žaruja wo „dalokowidneho a zmužiteho muža“, kaž jeho zwjazkowa kanclerka Angela Merkel pohódnoći. Nimo swjeho politiskeho džěla bě wón historikar, publicist a wodzacy zastupjer pólskeje katolskeje inteligency. Wosebje w času demokratiskoho spjećowanja wopokaza so jako wojowar za narodnu a nabožnu swobodu w swojej domiznje.

Władysław Bartoszewski je so wosebje pólsko-němskim počaham wěnował. Za čas okupacije bě jako wobdžěleny na

Warszawskim zběžku jaty w Auschwitzskim kaceće. Po Druhej swětowej wójnje běše krótki čas ze swobodnym žurnalistom.

Potom tyknychu komunikaća angažowaneho katolika na šěsć a poł lěta do jastwa. Po pušćenju pisaše přédewšom za

Krakowski katolski tydzenik Tygodnik Powszechny.

Mjez 1982 a 1989 wučeše na Berlinskim wědomostnym kolegu a na uniwersitach w Mnichowje, Eichstättce a Augsburgu. Za swoje mjezynarodne wuznamne džělo dósta mnohe statne připóznaća, na přikład Wulkokříž zaslužboweho rjadu Němskeje zwjazkoweje republiki, za swoje politiske skutkowanje za Europu Mjezynarodne myto Adalberta, ale tež Měrowe myto němskeho knihikupstwa. Israelski stat spožči jemu čestne staćanstwo. KP/kna

Dotalnu propstowsku cyrkej profanizuju

Z Božej službu rozžohnuje so tutu njedzeliu, 3. meje, propstowska wosada w Lipsku ze swojej nětčišej farskej cyrkwy Swjateje Trojicy. Wona pozhubi z tak mjenowanej profanizaciju swoju funkciju jako swjećeny Boží dom. Přichodnu sobotu, 9. meje, poswěćil biskop Heiner Koch nowu propstowsku cyrkej w centrumje města, kotraž je najwjetši cyrkwinny twar wuchodneje Němskeje po znowazjednoćenju.

Njewšědny akt profanizacije přédwidzi, zo so Najswećiše z tabernakla a do wołtarja zapožožene relikwije wuwozmu a na druhe městno přenjesu. W konkretnym padže jedna so wo powostanki swjateho Albertusa Magnusa, cyrkwinskeho wučerja z 13. lětstotka. Zdobom so wěčna lampa hasnje. Hač k poswěćenju noweje cyrkwy su Bože služby za wosadu w dotalnej kapale za džěłowe dny. Što ma so potom z dotalnej propstowskeje cyrkwy stać, njeje hišće jasne. Najwjace faktorow řeči za to, zo ju zwottorhaja. KP/kna

Cyrkwje na krajnej zahrodnej wustajeńcy

Po tym zo bu w Oelsnitzu sobotu, 25. apryla, 7. krajna zahrodna wustajeńca Sakskeje wotewrjena, su tam na hłownym jewišću na druhi džěń popołdnu ekumenisku Božu službu swjećili. Hač do 11. oktobra poskićeja wšelake zarjadowanja, přizjewi ekumeniski přihotowanjski kružk w Oelsnitzu. W cyrkwiskim pawiljonje je wšědnje připołdnu nyšpor. Wokoło njeho móže sej wopytwar bibliske rostliny wobhladać. Nimo toho maš tam instalaciju k tematice džesać Božich kaznjow. KP/kna

JAPOŠTOLSTWO MODLENJA

Ze swjatym wótcom modlimy so w meji:

1. Modlimy so, zo bychu so ludźo čerpjacym chorym a chudym přiwobročeli.
2. Modlimy so, zo by swjata Marija skrućila zwólniwosć, so ke Chrystusej wuznawać.

„Damy Wam njerady woteńć“

Kulowska wosada so z fararjom Měrcinom Deleńkom rozžohnowała

Wot septembra 2003 do apryla 2015 skutkowaše farar Měrcin Deleńk w Kulowskej wosadze jako dušepastyr wosebje serbskich wěriwych. Wosada so z nim zaštu njedželu, 26. apryla, rozžohnowa.

Na swjatočnych dopołdnišich kemšach spěwaše chór Bratrowstwa. Tež džěčaca a młodžinska šola kaž tež ministranća Božu mšu wobrubichu.

Na kóncu podžakowa so Sonja Hrjehorjowa, předsydka Bratrowstwa, fararjej Deleńkej za jeho skutkowanje w Kulowskej wosadze prajiwiši: „Nam sće w tutech lětach jara k wutrobje zrostł. Damy Wam njerady woteńć. Waše džěto běše spomóžne a stajnje na dobro našeje serbskeje wosady. Wuprajam Wam za wšitko z cyleje wutroby w mjenje serbskeho džěla wosady a našeho towarstwa Bratrowstwa: Zapłać Wam to Bóhi!“

Přeprašenje fararja Deleńka k

zhromadnej snědani a bjesadze do stana na luče za starej šulu scěhowaše jara wjele wěriwych kóždeje generacije. Při tym knježeše wulkotna nalada. Wjele džěci, młodostnych a dorosćenych žonow běše w narodnej drasće přišlo.

Fararjej Deleńkej zwuraznichu mnozy wutrobny džak za jeho skutkowanje w Kulowskej wosadze, ale tež za jeje hranicami, wosebje za serbsku dekanatnu młodžinu. Sulšečanska pěstowarnja, ministranća, holča šola, džiwadłowa skupina Bratrowstwa a němski cyrkwinski chór z Kulowa podžakowachu so jemu ze swójskimi přinoškami. Cyrkwinske předstejičerstwo a wosadna rada, Kulowski wosadny farar dr. Wolfgang Křesák zwuraznichu fararjej Deleńkej džak a dobre přeča do přichoda. Na třoch taflach pokaza so z pomocu fotow přehlad wo skutkowanju fararja Deleńka jako měšnika, křižerja, wučerja na-

Předsydka Bratrowstwa, Sonja Hrjehorjowa, so fararjej Deleńkej na kóncu Božej mše podžakowa. Foto: W. Neubert

božiny kaž tež jako podpěračela Bratrowstwa a druhich skupin.

Wón sam so za wšo dobre w minjenych lětach podžakowa, prošeše pak zdobom wo wodačce, je-li tola někoho z wopač-

nym słowom njewotpohladnje zranił. Zwurazniwiši, zo je so w Kulowskej wosadze derje čuł, wupřa wšitkim wšo dobre do přichoda a Bože žohnowanje.

M. Neubertowa

Róčnicu dostojnje swječili

Nowy Dom swjateho Jurja w Kamjencu před džesać lětami poswjećeny

Swój patronatny swjedzeń wo swječiću wobydlerjo a přistajeni Domu swjateho Jurja w Kamjencu štwórtk, 23. apryla. Před džesać lětami poswjeći tehdyši Drježdžansko-Mišnjanski biskop Joachim Reinelt nowu a modernu hladarnju.

Běše to tehdy zmužity rozsud Kamjenskeje katolskeje wosady, so pod nawodom mjezty m zemřěteho fararja Josefa Kuschnika za nowotwar rozsudzić a dotalny woblubowany dom zwottorhač. Přenje zakłady hladanja starších ludźi položi pak hižo w lěće 1930 farar Jurij Rjeda. Serbski farar skutkowaše w Kamjencu 30 lět a je pjenjezy hromadžo přěnjnu starownju natwarić dał. We wšěch lětach su Kamjenskeje wosadze tež serbscy wěriwi přislušeli. Na wšitke tute spomóžne časy smy na swjatočnej Božej mši w cyrkwi swjateje Marije Madleny džakliwje spominali a Boha wo jeho žohnowanje prosyli.

Starobiskop Joachim Reinelt je rady přijět a Božu mšu zhromadnje z wosadnym fararjom dr. Michaelom Kleinerom swječić. Biskop wuzběhny w swojim předowanju wažnu službu bli-

Pěstowarske džěci wobrubichu swjatočnu Božu mšu ze starobiskopom Reineltom. Foto: pr

šemu, kotruž mamy přeco zas z lubosću wukonjeć.

Skupina pěstowarskich džěci Domu swjateho Bjarnata kemše ze spěwčkom rjenje wobrubu. Mały chór přistajenych kaž tež ewangelski kantor Michael Pöche na pišćelach a jeho man-

dželska na pišćalce spožičihu Božej službje w derje wopytanej cyrkwi swjatočny raz. Kemšam přizamkny so zhromadny wobjed z přijomnej bjesadu.

W zaštych lětach hladanskeje a zastaranskeje služby smy wjele dobrotow nazhonili, za což smy

Bohu džakowni. Džak słuša pak tež wobydlerjam a jich přiwuznym, mnohim čestnohamtskim pomocnikam a wšitkim přistajenym. Dowěrjejmy so Bohu, zo by Dom swjateho Jurja dale ze swojim žohnowanjom přewodzał.

W. Brězan

Zjawnje wotprawjeny a spaleny

Jurij Ryčer – krótke žiwjenje serbskeho katolskeho młodostneho na kóncu 18. lětstotka

Jurjo, Jurko abo Juro, njewěmy, kak su staršej a wjesnjenjo hólců wołali, kotryž je so lětsa w meji před 240 lětami w Hórkach narodził. Móžeš džensa hišće zapisanje křćenicy w Chróscicach na farje w křćenскеj knize pod lětom 1775 čitać: „16. maji mane hora 4ta natus, eodem die a R.

Wujimk z Chróscanskeje křćenскеje knihi

D. Capel. Michaela Sarenk baptizatus Georgius, Joannis Rotschera et Magdalena filius.“ Potajkim 16. meje rano w štyrjoch narodženy a na samsnym dnju wot kapłana Michała Zarjenka wukřćeny, to rěkaše mały Jurij měješe hižo na spočatku swojeho žiwjenja njemało stresa, při čimž kmóťa Jakub Beser, Matej Nowak a Herta Hiccek jeho přewodžachu.

Hakle 18 lět pozdžišo zaso něšto słyšimy wo Jurju, samo oficielnje w nowinje. 17. nowembra 1793 pisachu wo nim Budissinische wöchentliche Nachrichten, ale nic w pozitivnym zmysle: „Am 11. des Abends in der sechsten Stunde brannte zu Zescha des Freigärtners Zschechs Gut nebst Scheune und Stallung ab. Dieses Feuer ist von einem beim Nachbar in Diensten gewesenen Kuhhirten namens Georg Ritscher, aus Horka gebürtig, einem Knaben von 16 bis 18 Jahren, angelegt worden. Er ist bereits in gefänglicher Verwahrung und hat die schändliche Tat eingestanden.“

W Konjecach na kwasu pobyt

Džeń swjateho Měrcina 1793 bě pónđzela a za njeho njezbóžowny džeń. Wutoru, 12. nowembra, běše w Konjecach kwas. W Ralbičanskej wěrowanskej knize móžeš čitać zapisak fararja Handrija Šoły (z Noweje Wsy pola Kulowa), zo je wón na tutym dnju zwěrował Jakuba Šoły, syna wjesneho šoły (drje z Ralbic), z Hertu, džowku Bosćija Pornacza z Konjec. Wobaj

běštaj krejnaj přiwuznaj třećeho stopnja a trjebaštaj wosebitu dispensu. Jurij Ryčer tež tam dóndže, nic jako prošeny hósc, ale w nadžiji, zo něšto z kwasneje jědže za chudeho prošerja

zwostanje. Njewědžeše, zo bude tónle džeń za njeho zdobom posledni džeń w swobodze. Ralbičanska Šoćina Jurja narěča, hdže je služil a potom hač je wón snano woheń w Šešowje zamiškrił. Překwapjeny něhdyši kruwjacy pastyr přizna, zo je na tym wina. A hišće samsny wječor wza jeho Konjecanski wjesny sudnik do aresta. Dwaj dnjej po kwasu wjedžeštaj wjesnaj mužej młodeho jateho nimo Róžanta po znatym puću do klóštra.

W klóšterskim jastwje

Tamniše jastwo, džensniša farska wikarija, bu jeho nowy kwartěr. Hižo na dnju přichada, 14. nowembra 1793,

započachu jeho přesłyšawać. Akta leži w klóšterskim archiwje. Na spočatku jeho klóšterski zastojnik Karl Hottenroth, zamołwity za sudniske naležnosće, napominaše, zo měł hnydom wěrnosć rjec, hewak so jenož čas přepytowanja podlěši a wjetše kóšty nastanu. Ale Jurij nječijnješe ani ćeže, ani njeprěješe. Ně – jeho problem je rěč. Njewobknježeše němčinu ani po kuskach. Zdobom bě analfabet. Tohodla bu w akće zapisane, zo je přisažnik klóšterskeho sudnistwa Bosćij Rync z Kukowa tołmačenje přewzał.

Jurij měješe najprjedy swoje personalije wobkrućić. Dziwach so aktu čitajo, zo praješe, zo je 14 lět. Poprawom móhł swoju prawu starobu wědžeć. Wot

swjateho Jana (24. junija) služese w Šešowje na Mrózec kuble za pastyrja kruwow. Jeho službny knjez pak po zdaću njeběše z wukonjanym džětom młodostneho spokojom. Tři tydženje do toho bě jeho z dwora wučeril a jemu kazał, zo měł k čertej hić. W protokolu so konkretna přičina njemjenjuje. Snano bur hladajo na přichadźacu zymu pastyrja hižo njetrjebaše abo je jenož chcył młodeho Ryčerja tunjo wotbyć? Abo bě Jurij něšto zworał?

Wječba za počerpjenu njeprawdu

Jurij Ryčer poda so do Trupina, hdžež so jeho nan skromnje žiwješe. Tež Jurij spyta sej ze žebrenjom swój wšědny chléb wobstarać. Tola jemu zachadžeše we hłowje tale njeprawda, zo bu bjez mzdy pušćeny. Zlóstnistwo same z krótkimi sadami wopisuje. Cituju z

němskorěčneho protokola: „Tohodla je zaštu pónđzela, potajkim 11. tohole měsaca, so wot doma do Šešowa podał za wotpohladom tam zapalić. Wječor bě do Šešowa dóšoł a wza sej woheń z městna, kotrež bě jemu znate, dokelž tam pastyrjo wodnjo sydachu. Z tutymi žehliwymi kruchami džěše hač k zahrodnikej Abrahamej a słomjanu třechu chěže zapali. Potom poda so zaso na puć do Trupina, ale znazdala hišće dočaka, doniž so prawje nje paleše.“

Nětko so Hottenroth prašeše, čehodla je Abrahamowy statok zapalił a nic Mrózowy? Jurij Ry-

čer měnješe, zo so njeje do wsy zwažil a njewědžeše, kak móhł k Mrózowej chěži přińć. Mysleše sej, zo so Mróz sobu wotpali, dokelž běše susod Abrahama. Wukónc jeho akcije běše, zo so jeho něhdyšemu knjezej ničo stało njeje, ale njewinowaty Abraham Czech bě wšo zhubil. Jurij přizna, zo su jemu sylzy běželi, hdyž je woheń widzał. „Tola njemóhł přěć, zo je sej tehdy přał, zo by so zahrodnik Mróz, jeho něhdyši službny knjez, sobu wotpalił. Nětko pak sej tole hižo njeprěje a njeby tež za to ničo činił.“

Jurij Ryčer samo na sebi njezda so kriminelny być, přetož nječekny ani njeprěješe, byr njež jeho drje zapalerstwo ani nichtó widzał njeje. Snano scyła njewědžeše, zo je z tutym wuznaćom hižo swoje žiwjenje přehrał, a tež najlěpše zakitowanje njemóže jeho před šćěpowcom wuchować.

W Sakskej plaćeše hišće stara zasada, štóž zapali, toho runje tak

spala a to samo skućicelow wot 14. žiwjenskeho lěta.

Powěsć wo wohenju w Šešowje a młodym zapalerju běše so runje tak kaž woheń po cylej wokoliny roznesła. Hižo džeń po přesłyšowanju pisaše zastojnik Njeswačanskeho zemjanskeho sudnistwa, Immanuel Gottlob Gössel, w nadawku swojeho knjejistwa, Isaaka Wolfganga swobodneho knjeza von Riesch (1749-1810), wysooko čescenej abatisy Bernharda Kellner (1782-1798), hač je prawje zasłyšał, zo je skućicel w klóštrje arestěrowany? W tutym padže prosy wo wudaće za zarunanje dotalnych wudawkow a popjatka, zo by so skućicel přez za Šešow přistušnu sudnisku wyšnosć pochłostał. Zdobom připisa, zo je jeho wyšnosć w podobnych padach zwólniwa, napřećo klóštrje ru-

nje tak jednac. Přihłosowacu wotmołwu abatisy poda klóšterski bohót Carl Heinrich von Zetschwitz nad Péskecami. Hižo 17. nowembra přińže z Njeswačidła sudniski běrc Müller po Jurja. Jeho wosud bě dawno jasny, byrnjež so młyn justicy hišće chwilu wjercał, doniž kat smjertny wusud njezwukonja.

Cyłe lěto w Budyskim jastwje

Njewěmy, hdy su Jurja Ryčerja do Budyskeje Fronfesty na hrodze přepožili, w kotrejž je pozdžišo tež znaty lužiski rubježnik Karasek sedzał. Budissinische wöchentliche Nachrichten čisło XLVI z 29. nowembra 1794 nam přeradžeja, zo je tam hač k wotprawjenju zaměstnjeny był. To rěka, zo je so drje tež jeho proces před Budyskim krajnym sudnistwom přewjedł. Tu so mjenujcy w běhu přestyšowanjow dale wujewi, zo je Jurij Ryčer tola pyroman był.

Mała kulowata swěta wěža srjedža je tak mjenowana Frohnfeste w Budyšinje.
Foto: rl; repro: SKA

und Rache sehr früh, die er anfänglich in verschiedenen Diensten durch Diebstähle zeigte.“ Potajkim mějachu jeho za rodzeneho zlóstnika, byrnjež běchu po mojim přeswědčenju socialne poměry a słaby staršiski dom na zrudnym wosudže młodostneho wina.

spěwčk. Wobaj staršej njemóžeštaj čitač a pisač. Njestaj Jurja do šule słałoj, a wón je pječa w běhu žiwjenja jenož tři razy w cyrkwi byl. Wótcěnaš je po swójskim wuprajenju jeno tohodla dyrbjał nawuknyć, zo by při prošnju jón před-

Lětak k informaciji přihladowarjow

W Budyskim jastwje je přiźnał, zo je 7. awgusta 1791 w Komorowje njedawno Rakec pola bura Štrawsa runje tak něšto zapalił. Žalostny woheń je 172 domskich zničil. Tehdy njemóžachu skućićela zwěsćić a popadnyć. W tydženskich Budyskich nowinach tohodla nětko wo nim pisachu: „Theils durch eigenen Hang, theils durch vernachlässigte Erziehung, reiften in seiner Seele Bosheit

W časopisu Lausizische Monatschrift 1794 druhu džěl je na stronach 430 do 435 pod nadpismom „George Ritscher, ein Mordbrenner. Zur Warnung.“ lětak wótcěšćany, kotryž bu ludžom na dnju wotprawjenja předaty. Tam wučitaš nadrobněše informacije wo zahubnym wuwicu skućićela. Runje tak je na štyristronskim łopjenu widžeć „grawočiwa“ drjeworězba a wotpowědny hermankowy

njesć móhl, dokołž sej to mnozy darićeljo žadachu. Pječa je Chróšćanski farar Matej Just (1745-1794) jeho napominał, so tola w nabožinje wuwučowac dać. Podarmo. Njeznaty awtor lěta-ka tež powědaše, zo jeho młodši bratr dale po prošnju chodžeše, město toho zo by sej službu pytał. Haj, wón rysuje Ryčerjow jako asocialnu swójbu. Wo Jurju pak pisa, zo je wobyledrjow potrjeheneju wsow Komorowa a Šešowa wo wodaće prosył. A dale naspomnja, zo je zasudženy bjez kóždeje zrudoby hladajo na bližacu so smjerć był. Wšako bě měnjenja, zo by tak a znak jónu wumřěć měł. Snano je lěto w jastwje jeho tak zmołało, zo zdaše jemu smjerć wumóženje? Njewěmy, kak jemu w duši běše! Hač su swójbni jeho přewodželi? Mać běše hižo njeboh. Awtor pak wuzběhuje jeho dokladne nabožne přihotowanje na swój posledni džěń, kaž zo by něšto nachwatać chcył. Pjatk do 1. adwenta 1794 je z 19 lětami na šafot stučil před syłami wćipnych a znatych, zawěsće tež z Chróscić a Hórkow.

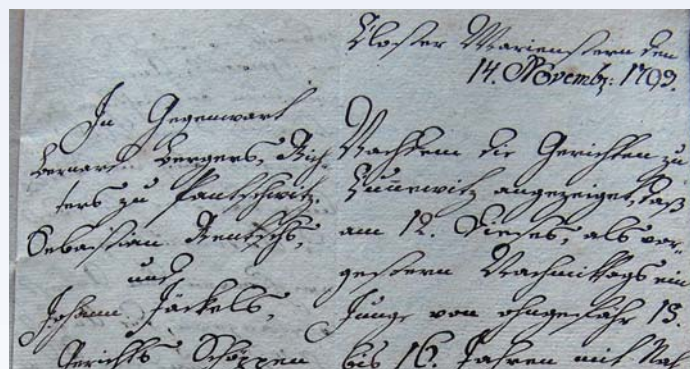
Wotprawjenje z mječom

W nowinskej rozprawje rěka: „Nach geführter Untersuchung ward er zum Feuer verdammt; jedoch in Rücksicht seiner grossen Unwissenheit und nachtheiligen Erziehung ward er dahin begnadigt, daß er enthauptet und nachher sein toter Körper zu Asche verbrannt werden solle.“ Ze wšeje wokoliny běchu so ludžo dopołdnja 28. nowembra 1794 w Šešowje zešli, zo bychu sej krawny spektakl wobhladali. Tak znajmjeńša pisa wučer Měrcin Kral w swojej knižce „Stawizniske powěšće z našich serbskich wsow“, wušłej 1935 w Budyšinje. Nic předpisane, ale powšitkowny uzus bě, po móžnosći skućićela na městnje njeskutka wotsudzić. Kotry kat je wusud wuwjedł, njeje w Budissinische Nachrichten zapisane. Hladajo na Jurjowu w Budyšinje přewjedženy proces, hodži pak so rjec, zo je zawěsće Budyski kat Johann August Zipser jeho wotprał. K wótcěču hłowy wuži drje katowski mječ swjeho prjedownika Balthasara Zipsera, kotryž móže sej kóždy w měščanskim muzeju wobhladać. Wótro mječa je 85 centimetrov dothe a sydrom centimetrov šěroke. Grawura ma sčělowace łačonske hrónčko „GLORIA IN EXCELSIS DEO BUDISSINA MDCLXXIV“ (Chwała Bohu we wyšinach, Budyšin 1674). „QUID QUID AGIS PRUDENTER AGAS ET RESPICE FINEM“ (Štožkuli činiš, měł mudrje činić a wobmysli wukónč). Wotprawjenski mječ je tak mjenowany „Bídhänder“, kiž měješe so z woběmaj rukomaj brać.

Napominanske přédowanje

Džěń po wotprawjenju, přěnu adwentnu njedželu, 29. nowembra 1794, džeržeše Njeswačanski diakon Christian Gottlob Hänich napominanske přédowanje w tamnišej wosadnej cyrkwi, kaž so zda w němskej rěči. Na zakładze bibliskeho teksta wo Jezusowym začahu do Jerusalema (Mt 21,1-9) rozkladowaše wón wosadnym, zo njebychu měli kaž židža wopacnje sudzić. Cyłkownje 22 stron wobšěrna narěč bu w Budyšinje čisćana.

Zo je młodemu zasudženemu posledni puć nimoměry čezki

Wujimk z přestyšowankeho protokola; wotprawjenski mječ, wustajeny w Budyskim Měščanskim muzeju Foto: Jürgen Matschie

Płomjenja wysoko k njebju sapali

1. meju 1945 płomjenja palaceje so Różeńčanskeje putniskeje cyrkwe wuhladali

Před 70 lětami bě so w meji 1945 Druha swětowa wójna skónčila. Poslednje wulke wójske boje su so tež hišće we Łužicy wjedli. A z časa tutech poslednich třoch tydženjow wójny su so mi jako tehdy nimale jědnaćelětnemu hólčecy mnohe podawki hłuboko do pomjatka zaryli. Wo jednym tule skrótka rozprawjam.

Moja ródna wjes Wutołčicy w Bačońskej wosadze měješe 1945 něhdže 70 wobydlerjow. Dwaj z nich běštaj žiwnošcerjej, tamni pak zwjetša ratarscy džělačerjo ryčerkublerja Wilhelma Hermanna. Štwórcina wjesnjajnow běchu katolscy Serbja, tamni zdžěla ewangelscy Serbja. Po přikazu němskich oficěrow hitlerskeho wójska wopuščili něhdže połojca wobydlerjow z ryčerkublerjom štwórtk, 19. apryla, nawječor wjes a poda so do Sakskeje Šwicy. Tamna połojca so na přikazanu čekańcu nje poda. Mjez nimi bě naša mać ze mnu a mojimi třomi mlódsimi sotrami. Naš nan wšak bě hižo lěta we wójnje w Ruskej. W noy na 20. apryl 1945 su nas we wsy zwostatych móčne detonacije municiskeje fabryki Muna pola Rakec zatrašili. Tohodla poda so naša mać z nami štyrjomi džěćimi a pońnje nakładženym rěbkatym wozyčkom nawječor po nahtej wišnjowej aleji k našej wowce Madlenje Zyndžinej do Noweho Łusča. A tam hač do kónca wójny 8. meje wostachmy.

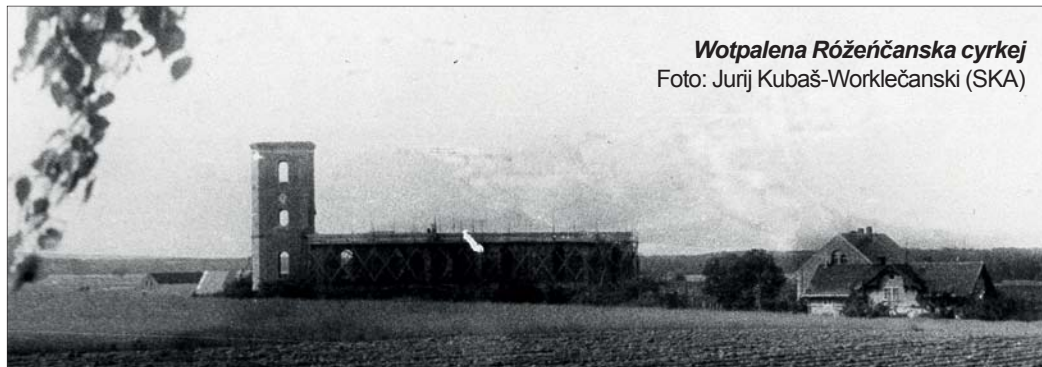
Ze wsy maš wulkotny wuhlad hač do Žitawskich hór. Z Nowolušćanami smy dokoławokoło a we wsy samej wjele surowych podawkow wobkedźbowali. Hdyž to wójska situacija dowoli, su so wjesnjenjo a tež my džěći do směrkanja při jednym ze swjatych křižow rózowc modlili. Najwěšćišo date bě to, hdyž čehnješe so wot 28. apry-

njemóžeše zapřimnyć a za wěrne měć, zo płomjenja hnadowne městno niča. Stejachmy cytu chwilu kaž sprostnjeni – a hakle počasu kapachu nam sylzy z wočow a wjacori tež hórko plakachu.

Wšitcy wšak wěmy, zo běchu runje poslednje bitwy Druheje swětoweje wójny w Delanach sobu najsurowiše. Tóžšto wupa-

Procesiony wo škit wsow a ludnosće

Nimo tradicionelnych procesionow, kaž na Marije wopytanja 2. julija abo na Marije naroda 8. septembra, poda so z Łusča we wójnje tež wosebity procesion wo škit našich serbskich wsow a jich ludži do Róžanta. Bě to na Marije kralowny 22. aw-

Wotpalena Różeńčanska cyrkej
Foto: Jurij Kubaš-Worklečanski (SKA)

la hač do 6. meje frontowa linija w Delanach wot Pěskec k Róžantej, Sernjanam, Nowoslicam, Koslowej a Šešowej. Tak bě to tež na rjanym wječoru 1. meje. Při nimale wuspěwanym rózowcu při Pěčkec swjatym křižu nadobo něchtó wótrě zawoła: „Różeńčanska cyrkej so pali.“ A wšitcy so chětro stróžiwši widžachmy w směrje na Jaseńcu, Hórki a Sernjany płomjenja wysoko k njebju sapać. Wšěm bě jasne, zo so Róžeńčanska swjatnica paleše. Zrudni a kaž pohtušení hladachmy wšitcy na naš Róžant. Nichtó

lenych, zničenyh a čežko wobškodzenych statokow w Smjerdžacej, we Łazku, Ralbicach a Njeswaćidle, zničene wsy Pěskecy, Sernjany, Nowoslicy a Koslow kaž tež nimo Róžanta dalšej wupalenej cyrkwi w Ralbicach a Njeswaćidle běchu scěh tychle hrózbnych wojowanjow.

Bolostny a zrudny bě to naphlad, jako smy z maćerju nanowu sotru w Róžeńce wopytali. A džakowachmy so Bohu, jako zhonichmy, zo bu postawa maćerje Božej z Róžeńčanskeje swjatnicy před płomjenjemi wuchowana.

gusta, na Marije rózowcoweje 7. oktobra a na Marije bjezhřešneho podjeća 8. decembra. Na tutech procesionach su so přenjoťnje Łusćenjo, Nowolušćenjo, Jasćenjo, Nowojasćenjo a Horjenjo wobdžěllili. Tež po wójnje su tajke procesiony hišće do Róžanta chodžili, a to jako džak, zo su wobydlerjo swoje žiwjenje wuchowali a zo njeje so w jich wsach přewjele zničilo. Stej zhromadny paćer a wuček maćeri Božej Róžeńčanskej tute wsy a jich wobydlerjow před hrózbnišim škitaloť?

Jurij Nuk

Napominanske přédowanje

był, wučitamy z tuteho přédowanja na stronje 13: „Blaß war seine Jünglingswange – Todesangst umwölkte seine Stirn – zitternd war sein Gang – abgebrochen seine letzten Worte und Seufzer

– bebend bestieg er das Blutgerüst und – erwartete nun den tödlichen Schwertstreich“.

Čežke džěło kata

Po tehdyšim wašnju bu wotsudženy zwjetša na wosebitym natarjenym šafoće na stólc zwjazany. Potom je kat jeho druhy wo wodaće prosył hladajo na to, štož ma činić. Po wozjewjenju z Lipska pochadžaceho wusuda je zamólwity bohóť katej tak mjenowany škitny přewod garantował, jeli so jemu jeho krejne džěło hnydom nje poradži. Tute ze sylnymi emocijemi zwisowace akty wotprawjenja wubudžichu druhy roznjemdrjenje přihladowarjow, jeli kat zapraji. Wón wot-

zady přistupi a so jónu wokoło sebje zwjertny, zo by dosahacy wotmach měł, hłowu wotčěć. Mjez dwěmaj rjapowkomaj šije je z wótram mječa trjechić měł. Dokelž bywaše kat zdobom drač (Abdecker), je ze zahinjenym skotom zwučować móhł. Njehladajo na to pak je wotprawjenje z mječom za njeho wulke fyziske a psychiske wužadanje było. Jeli měješe jónu znateho wotprawić, je zwjetša kolegu prosył, dokelž by za njeho nutřkowne haćidło přesylnje móhlo być.

Literarny pomnik

Z procesom zwisowace sudniske akty njejsym našoť. Tohodla njewěmy, čehodla je pře-

pytowanje přez lěto traťo. Jurij Ryčér běše najstarši syn a měješe dalšich bratrow a sotry. Z Hórkow pochadžacy spisowaćel Jurij Koch je ze swowej knihu „Wječor toho dnja“ Jurjeje Ryčereje literarny pomnik stajił.

Tehdy běchu zjawne wotprawjenja hižo porědko, dokelž bě smjertne chłostanje po justicnej reformje 1770 na kapitalne delikty wobmjezowane. W Chrósćicach na šibjeńcy je so poslednje wotprawjenje podobneho razu 31. awgusta 1804 wotměťo. Z Kozarc pochadžacy Jakub Kmječ bu dla zapalenja we Wudworju runje tak kaž Jurij Ryčér pochłostany.

Michał Anders

Wójska surowosć njesmě so hižo ženje wospjetować

Wopomnjenska Boža mša za padnjenych pólskich wojakow

W Chrósćicach wopominachu wutoru, 28. apryla, při pomniku na Fulkec hórce a we wosadnej cyrkwí podawki před 70 lětami. Něhdže 160 pólskich hosći, wosebje ze Žar, je do Łužicy přijělo, zo bychu na něhdže 2.000 pólskich wojakow spominali, kotřiž su tule kónc Druheje swětoweje wójny 1945 za swobodu ludow swoje žiwjenje přisadźili.

Po wopomnjenskej swjatočnosti při pomniku na Fulkec hórce podachu so hosćo do Božeho domu we wsy. Božu mšu w pólskej rěči swjećeštaj kaplan Andrzej Maciejewski a farar dr. Daniel Dzikiewicz. Na spočatku postrowi wosadny farar Clemens Hrjehor přitomnych. Podžakowa so jim, zo su do Chrósćic přijěli, zo bychu so tu za padnjenych wojakow a zdom za wšě wopory Dru-

heje swětoweje wójny modlili. Farar namołwi, zo měli wšitcy kedźbować, zo njeby so tajkale wójska surowosć hižo ženje wospjetowała.

Na kóncu poswjeći duchowny nowu wopomnjensku taflu, z kotrejž spomina so w pólskej, serbskej a němskej rěči na 300 ranjenych a njewobróńjenych pólskich wojakow, kotřiž su mjez 25. a 28. aprylom 1945 w Hórkach swoje žiwjenje woprowali. Tutu položichu popołdnu w Hórkach před wjesny swjaty křiž.

Božu mšu wobrubu hudźbna skupina hosći z Pólskeje. Po kemšach zaspěwachu kěrluš při wopomnjenskej tafli za swjateho bamža Jana Pawła II. a pomodlichu so nad rowom monsignora Měrćina Salowskeho, kotryž je 26. apryla před pjeć lětami zemřel.

Hudźbna skupina z Pólskeje wobrubu wopomnjensku Božu mšu w Chrósćicach.
Foto: J.Šp.

„Ja sym winowy pjenk a wy prućata“

Prěnje swjate woprawjenje we Wotrowskej wosadze

Wosom holcow a jeničkeho hólca přewodžeše farar Gabriš Nawka we Wotrowje přeni raz k blidu Božemu.
Foto: M. Langnerowa

Při rjanym slónčnym wjedrje stupichmy my wosom holcow a jenički hólca njedzeli, 26. jutrownika, we Wotrowje přeni raz k blidu Božemu. Našu wosadnu cyrkej su naše maćerje swjedzence wudebili. My džěci smy so z knjezom fararjom

Gabrišom Nawku nutřkownje w cyłym šulskim lěće na tutón wjeršk w žiwjenju přihotowali. Smy nawuknyli, zo smy jako „prućata winoweho pjenka“ my džěci Bože mjenjene.

Prjedy hač smy tydzenja do cyrkwje zastupili, knjez farar

nas a našich staršich na farskim dworje postrowi. Zhromadnje so modlo smy so Bohu džakowali. Zdom smy jemu próstwu přednjesli, zo by nas na tutym dnju wosebje přewodzał.

Swjatočny běše začah do cyrkwje. Dujerjo a cyrkwiniski chór

Božu mšu rjenje wobrubichu. Knjez farar je w předowanju nam a wšitkim wěriwym doporučil, zo měl kóždy z nas aktiwny być a zo měli tež druhim pomoc poskićeć.

Próstwy smy my přenjowprawjenske džěci přednjesli. W nich smy Boha prosyli, zo by přeco mjez nami był.

Chlěb a wino smy knjezej fararjej přepodal. Z přežohnowanjom buštej z toho Jězusowe čělo a jeho krej.

Skónčnje bě tak daloko. Běchmy k blidu Božemu prošeni. Syn Boží je so nam dał.

Z nazwučowanym kěrlušom „Božo, dawaš mi dosć ruma“ smy so spěwnje za Čělo Chrystowe, kotrež smy přeni raz přijeli, podžakowali. Popołdnu na nyšporje zwuraznichmy my džěci, naši starši a kmóťra z paćerjom a kěrlušom naš džak za spožčeny sakrament.

Zapłać Bóh knjezej fararjej Nawce a wšitkim pomocnikam, kotřiž su nas wjacore měsacy přihotowali a nam tutón njezapomnity džěć wobradźili. Wuprajam swój džak w mjenje wšěch Wotrowskich přenjowprawjenskich džěci.

Amadeja Škodźic

TCM wuhotuje mejski nyšpor

Na mejski nyšpor do Róžanta přepróšuje Towarstwo Cyrila a Metoda z.t. Tutón budže tutu njedzeli, 3. meje, w 17. hodź. Hudźbnje wobrubja jón šulerjo Budyskeje hudźbneje šule a jeho wotnožki w Pančicach-Kukowje.

Duchowna hudźba

W Budyskej serbskej cyrkwi budžetaj tutu njedzeli, 3. meje, we 18 hodź., Michał Donat z Chrósćic a cyrkwinski hudźbny direktor Friedemann Böhme z Budyšina na piščelach hrać. W rjedže „Duchowna hudźba“ zaklinča wuznamne twórby piščeloweje hudźby Ámenta F. Lukácsa, Johanna Pachelbela, Johanna Sebastiana Bacha, Leona Boellmanna a Johanna Matthiasa Michela. Zastup je darmotny. Wo kolektu so prosy. Wšitcy su wutrobnje přepróšeni.

Do Swjateho kraja

Drježdžanski biskopski ordinarat skedźbnja na putnikowanje „Po bibliskich slědach w Swjatym kraju“. Tute wotměje so wot pjatka do pjatka, 18. do 25. septembra. Nawoda budže farar na wuměnknu Norbert Jensch z Drježdžan. Zajimcy měli so hač do 3. julija w ordinariacie pod telefonowym číslom (03 51) 3 36 47 83 přizjewić. Nadrobny program putnikowanja je pod www.posol.de wozjewjeny.

Ministrantska kopańca hakle popołdnu

Na koparski turněr su ministrantska ze serbskich wosadow přepróšeni. Tutón wotměje so džeń po Božim spěću, pjatk, 15. meje, popołdnu w Pěskecach. Započatk je so změnił a budže nětko hakle z nyšporom w 13.30 hodź. we wjesnej cyrkwiće.

AXIS-Duo koncertuje

W Njebjelčanskej cyrkwi wuhotuje sobotu, 9. meje, w 20 hodź. AXIS-Duo koncert. Beata Seemann a Klaus Holsten zahrajetaj pod titlom „Lux aeterna“ na wšelakich instrumentach, zwjazajo staru a nowu hudźbu.

Putnikowanje staršich a chorych ludži do Róžanta

Putnikowanje staršich a chorych ludži ze serbskich wosadow do Róžanta budže sobotu, 9. meje. Wot 13 hodź. budže přiležnosć k swjatej spowědži. Modlenje swjateho rózowca započnje so w 13.30 hodź. Rózowcej přizamknje so w 14 hodź. Boža mša, kotruž změje farar Michał Anders. Na nej wudželi so tym, kotřiž sej to přeja, žalbowanje chorych. Po kemšach poskići so swačina.

Počesća Jakuba Nowaka-Horjanskeho

Na křižowanišću mjez Łusčom, Horu a Banecami počesća tutu njedzeli, 3. meje, w 15 hodź. duchowneho, domiznowědnika a spisowačela Jakuba Nowaka-Horjanskeho. Pod pseudonymom Neander pisacy Jakub Nowak je so na Horje pola Bóšic narodził. K jeho česći poswjeća tam wopomnjensku taflu.

Za wulět samostejacych so přizjewić

Samostejacy ze serbskich wosadow změja wutoru, 2. junija, swój lětuši zhromadny wulět z busom, kotruž powjedže do Choćebuza a do Błótow. Zajimcy njech so hač do wutory, 26. meje, w redakciji Katolskeho Posola přizjewja, telefonowe čísto (0 35 91) 55 02 12. Časy wotjězda busa z jednotlivych wsow so njedzeli do wulěta wozjewja.

Putnikowanje młodžiny do Krupki – nowy termin přerjeho zetkanja

Młodostni wot 16 lět su přepróšeni wot njedzeli, 26. julija, do Krupki putnikować. Woni nawróca so pjatk, 31. julija. Přizjewić měli so zajimcy hač do pjatka, 26. junija, w Chrósćicach na farje, telefonowe čísto (03 57 96) 80 400. Po tym so přizjewje nja hižo njepřijimuju. Putnicy zetkaja so njedzeli, 5. julija (nic 29. junija, kaž bě to dotal planowane), po nyšporje w Chrósćicach na farje, štož je za wšitkich nowačkow winowatosć. Nyšpor započnje so w 14 hodź. Putniska Boža mša w Krupce budže srjedu, 29. julija, w 10 hodź.

Wohnjowi wobornicy do Róžanta

Džakna Boža mša wohnjowych wobornikow ze Zarjadniskeho zwjazka Při Klósterskej wodže budže pjatk, 8. meje, w 19 hodź. w hnadownej cyrkwi w Róžeńce. Wšitcy wobornicy kaž tež hosćo su k tomu přepróšeni.

Zetkanje Drježdžanskich Serbow

Serbja, jich přiwuzni a přečeljo su wutrobnje na pobožnosć ze serbskim superintendentom Janom Malinkom sobotu, 9. meje, w 15 hodź. do cyrkwe swjateho Józefa w Drježdžanach, Rehefeldska hasa 61, přepróšeni. Po nyšporje zetkamy so w Šoćic kofejowni na Wurzenskej hasy k serbskej bjesadze.

Mariana Bubnerjec

do njedzeli

wot njedzeli
njedzeli, 3. meje: 5. jutrowna – Filipa a Jakuba
 Japsk 9,26-31 / 1 Jan 3,18-24 / Jan 15,1-8
póndzeli, 4. meje: Floriana
 Japsk 14,5-18 / Jan 14,21-26
wutoru, 5. meje: Sigridy
 Japsk 14,19-28/ Jan 14,27-31a
srjedu, 6. meje: Antonije, Gundule
 Japsk 15,1-6 / Jan 15,1-8
štwórtk, 7. meje: Gizele, Borisa
 Japsk 15,7-21 / Jan 15,9-11
pjatk, 8. meje: Marije posrědnicy
 Japsk 15,22-31 / Jan 15,12-17
sobotu, 9. meje: Hrjehorja
 Japsk 16,1-10 / Jan 15,18-21
njedzeli, 10. meje: 6. jutrowna – Gordiana
 Japsk 10,25-26.34-35.44-48 / 1 Jan 4,7-10 / Jan 15,9-17

městno
za adresowu nalěpk
rozšěrjenja

Optimisća
 ćerpja,
 bjeztoho zo bychu
 žaloscili.
 Pesimisća
 žalosća,
 bjeztoho zo
 bychu ćerpjeli.

Awtor njeznaty

KATOLSKI POSOL

Časopis katolskich Serbow
 Wudawaćel:
 Towarstwo Cyrila a Metoda z.t.,
 Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin
 Katolski Posol spěchujetej Založba za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje, a Drježdžansko-Mišnjanske biskopstwo.
 Zamolwity redaktor: farar Michał Anders
 Adresa redakcije a rozšěrjenja:
 Póstowe naměsto 2 / Postplatz 2
 02625 Budyšin / Bautzen
 telefon: (0 35 91) 550 212
 telefax: (0 35 91) 68 08 40 89
 e-mail: Katolski@Posol.de
 internet: www.posol.de
 Postvertriebsnummer: F 8485
 Lětny abonement plaći:
 25 eurow, z póstom 50 eurow.
 Konto: TCM-Katolski Posol
IBAN: DE56 7509 0300 0208 2823 66
BIC: GEN 0 DEF 1 M O5
 banka: LIGA Dresden
 kontowe čísto: 20 828 23 66
 BLZ: 750 903 00
 Čišč: Łužiska čišćernja, Budyšin
 Štóž w nastawkach swoje měnjenje zastupuje, ma je ze swojim mjenom podpisać. Přinoški njekryja so stajnje z měnjenjom redakcije.